

Temeljem članka 29., stavka 1., alineje 10. Statuta Hrvatskog planinarskog saveza, Skupština Hrvatskog planinarskog saveza _____ donosi:

PRAVILNIK KOMISIJE ZA VODIČE HRVATSKOG PLANINARSKOG SAVEZA

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Vodička služba HPS-a

Članak 1.

Vodička služba Hrvatskog planinarskog saveza (u daljnjem tekstu Vodička služba HPS-a) je stručno osposobljena i dobrovoljno organizirana planinarska služba HPS-a za vođenje planinara po planinama u zemlji i inozemstvu u svim godišnjim dobima.

Vodička služba organizirana je u Komisiji za vodiče HPS-a (u daljnjem tekstu Komisija) i stanicama planinarskih vodiča (u daljnjem tekstu stanice), a provode ju članovi HPS-a osposobljeni za vodičku djelatnost po programima HPS-a (u daljnjem tekstu vodiči).

Ciljevi i zadaće

Članak 2.

Ciljevi Vodičke službe HPS-a su:

- organizirano i sigurno vođenje planinara u planine,
- razvijanje i unaprjeđenje vodičke djelatnosti u HPS-u,

Zadaće Vodičke službe HPS-a su:

- školovanje i licenciranje vodiča,
- njegovanje, razvijanje i promicanje planinarskih i vodičkih znanja i vještina,
- preventivni rad u cilju povećanja sigurnosti kretanja i boravka u planinama,
- predstavljanje vodičke djelatnosti u javnosti,
- promicanje planinarstva.

Načela rada

Članak 3.

Rad u Vodičkoj službi HPS-a je dragovoljan volonterski društveni rad koji se obavlja u skladu s načelima javnosti, kolegijalnosti, odgovornosti, informiranosti, reizbornosti i demokratskog odlučivanja.

Znak

Članak 4.

Znak Vodičke službe HPS-a ima oblik planinarske markacije s natpisom VODIČKA SLUŽBA u gornjem dijelu crvenog prstena te natpisom HPS u donjem dijelu. U sredini znaka na bijelom polju stilizirana je kompasna igla plave boje s oznakama strana svijeta na hrvatskom jeziku.

Značka

Članak 5.

Značka vodiča ima oblik znaka Vodičke službe HPS-a s nazivom HRVATSKI PLANINARSKI SAVEZ u gornjem dijelu crvenog prstena i natpisom VODIČ u donjem dijelu.

Na poleđini značke utisnut je broj koji se upisuje i u pripadajuću vodičku iskaznicu.

Značka ne vrijedi bez valjane članske i vodičke iskaznice HPS-a.

Vodička iskaznica

Članak 6.

Vodička iskaznica je isprava s osobnim podacima vodiča kojom se potvrđuje osposobljenost i valjanost licence u vremenu navedenom u iskaznici.

Standardi

Članak 7.

Vodička djelatnost u HPS-u organizirana je u skladu sa standardima Međunarodne penjačke i planinarske federacije (UIAA):

- A. Ljetno planinarenje,
- B. Zimsko planinarenje,
- C. Sportsko penjanje,

- D. Stijensko penjanje,
- E. Ledno penjanje,
- F. Alpinizam,
- G. Planinarsko skijanje.

Opseg i opis standarda utvrđuje Komisija.

Školovanje vodiča

Članak 8.

Tečaj i ispiti za vodiče organiziraju se i provode sukladno Pravilniku o školovanju u HPS-u i programu odgovarajuće vrste školovanja.

Članstvo

Članak 9.

Članovi Vodičke službe HPS-a su članovi osnovnih planinarskih udruga školovani za vodičku djelatnost po programima HPS-a, sukladno UIAA standardima.

Školovanjem po programima HPS-a članovi stječu sljedeće stručne nazive:

- **vodič pripravnik** – osoba koja je u postupku školovanja za vodiča, a svoje znanje i vještinu još nije potvrdila polaganjem ispita za vodiča na ljetno planinarenje (A standard).
- **vodič** – osoba koja je svoje znanje i vještinu potvrdila polaganjem ispita za vodiča na ljetno planinarenje (A standard).

Uvjeti za stjecanje stručnog naziva vodič i prvo stjecanje licence za vođenje na ljetno planinarenje uređeni su Programom tečaja za vodiče na ljetno planinarenje (A standard).

Pohađanjem tečaja, ispunjavanjem uvjeta te polaganjem ispita za određeni standard ujedno stječe licencu za vođenje po terenima i uvjetima opisanim odgovarajućim standardom.

Članska prava

Članak 10.

Prava člana Vodičke službe HPS-a su:

- vođenje planinara u skladu sa svojom osposobljenošću i licencom,
- sudjelovanje u radu stanice planinarskih vodiča teritorijalno nadležne prema prebivalištu vodiča ili sjedištu matične osnovne planinarske udruge,
- sudjelovanje na vježbama u Vodičkoj službi HPS-a,
- sudjelovanje u radu Zbora vodiča,
- birati i biti biran na dužnosti u Komisiji,
- pri obavljanju vodičkih zadaća isticati znak Vodičke službe HPS-a i značku vodiča,
- primanje naknade troškova nastalih u akciji vođenja, na način kako je uređeno odlukama planinarske udruge koja je organizator akcije,
- primanje naknade troškova za uporabljenu opremu, ako je tako ugovoreno,
- korištenje povlastica iz članstva u Vodičkoj službi HPS-a, uključujući besplatno noćenje u planinarskim objektima u Hrvatskoj ako organizirano uz najavu dovede najmanje 10 osoba, uz predočenje važeće vodičke iskaznice,
- uživati i druga prava uređena odlukama Skupštine HPS-a, Izvršnog odbora HPS-a i Komisije.

Članske dužnosti

Članak 11.

Član Vodičke službe HPS-a dužan je:

- savjesno voditi planinarske izlete, ture i pohode u okviru svoje osposobljenosti i u skladu s Pravilnikom o organiziranju i vođenju planinarskih izleta, tura i pohoda u HPS-u,
- biti član osnovne planinarske udruge registrirane u HPS-u te unutar nje izvršavati svoje članske i vodičke dužnosti,
- stalno usavršavati znanja pohađanjem predavanja, vježbi, tečaja, seminara i drugih oblika edukacije,
- ne voditi osobe bez odgovarajuće opreme, kao ni osobe za koje smatraju da nisu sposobne savladati očekivane napore,
- imati odgovarajuću planinarsku i vodičku opremu na akcijama vođenja,
- zastupati skupinu planinara koju vode prema trećim osobama,
- priteći u pomoć i po potrebi prekinuti svoju aktivnost u slučaju poziva za spašavanje,
- redovito podnositi izvješća s akcija vođenja,
- čuvati čast i ugled HPS-a i Vodičke službe HPS-a,
- brinuti o vlastitom zdravlju i tjelesnoj kondiciji,
- promicati zaštitu planinske prirode.

Član Vodičke službe HPS-a osobno je odgovoran za svoje postupke i posljedice nastale nemarom, greškom ili propustom prilikom obavljanja vodičkih zadaća.

Prestanak članstva

Članak 12.

Članstvo u Vodičkoj službi HPS-a prestaje:

- na osobni zahtjev,
- prestankom članstva u osnovnoj planinarskoj udruzi članici HPS-a,
- isključenjem po odluci matične osnovne planinarske udruge, stanice ili Komisije,
- smrću.

Vodička licenca

Članak 13.

Vodička licenca je ovlaštenje (pravo) za samostalno vođenje planinara na terenima i u uvjetima obuhvaćenim standardom osposobljenosti.

Licenca traje tri kalendarske godine i može se produžiti.

Uvjete za stjecanje i produljenje vodičke licence te postupak licenciranja, uključujući i obveze stanica planinarskih vodiča u postupku licenciranja, utvrđuje Komisija.

Obavljanje zadaća vezanih uz licenciranje vodiča Komisija može povjeriti radnoj skupini ili povjereniku.

Edukatorska licenca

Članak 14.

Edukatorska licenca je ovlaštenje za podučavanje i ispitivanje znanja i vještina članova HPS-a prema Pravilniku o školovanju u HPS-u, programu odgovarajuće vrste tečaja za vodiče te uputama i preporukama Komisije.

Postoje dva stupnja licence:

- Prvostupanjska – asistentska,
- Drugostupanjska – instruktorska.

Licenca traje tri kalendarske godine i može se produžiti.

Uvjete za stjecanje i produljenje asistentske ili instruktorske licence utvrđuje Komisija.

O dodjeli ili produljenju licence odlučuje Izvršni odbor Komisije.

Obavljanje zadaća vezanih uz osposobljavanje, praćenje ili unaprjeđenje rada nositelja edukatorskih licenci Komisija može povjeriti radnoj skupini ili povjereniku.

Ustroj Vodičke službe HPS-a

Članak 15.

Tijela Vodičke službe HPS-a su:

- Komisija za vodiče HPS-a (Komisija),
- Izvršni odbor Komisije za vodiče HPS-a (IOK).

Radom Komisije i Izvršnog odbora Komisije rukovodi pročelnik Komisije.

Komisija može osnivati radna tijela kao što su potkomisije, povjerenstva ili radne skupine, ili imenovati povjerenike za pojedine poslove iz djelokruga rada Komisije, na primjer:

- za školovanje,
- za administrativne i licencijske poslove,
- za koordinaciju rada stanica,
- za vođenje osoba s invaliditetom,
- za provođenje instruktorskih ispita.

Kod osnivanja radnih tijela Komisija određuje njihove ciljeve i zadaće.

Izvršni odbor Komisije može između sastanaka Komisije imenovati povjerenike za izvršenje pojedinih zadaća, a u tom slučaju to na idućem sastanku mora potvrditi Komisija.

Povjerenici mogu, ali ne moraju nužno biti članovi Komisije ili IOK-a.

Postupak izbora i imenovanja

Članak 16.

Mandat pročelnika Komisije, zamjenika pročelnika Komisije, članova Komisije i drugih članova IOK-a traje do opoziva ili razrješenja, a svi oni mogu biti ponovno birani.

Pročelnika i zamjenika predlaže Komisija, a imenuje Izvršni odbor HPS-a.

Ostali članovi Komisije su pročelnici stanica planinarskih vodiča, birani kao osobe ovlaštene za zastupanje stanice.

Članove IOK-a predlaže pročelnik ili kandidat za pročelnika, a imenuje Komisija.

Komisija je obavezna najmanje jednom u dvije godine organizirati i održati izbornu sjednicu, odnosno u dnevni red sjednice Komisije uvrstiti i provesti izbor pročelnika, zamjenika pročelnika i drugih članova IOK-a.

Ako Komisija u roku koji je određen u pozivu na izbornu sjednicu ne zaprimi nijedan valjani prijedlog za izbor pročelnika, zamjenika i članova IOK-a, mandati izabranog pročelnika, zamjenika i članova IOK-a se automatski produljuju do novog izbora odnosno donošenja novog prijedloga Komisije, ili do odluke Izvršnog odbora HPS-a o imenovanju pročelnika ili vršitelja dužnosti pročelnika.

Kandidat za pročelnika Komisiji predlaže program i plan rada, zamjenika i članove IOK-a.

Kandidati za pročelnika, zamjenika pročelnika Komisije te za člana IOK-a moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- mora biti član planinarske udruge članice HPS-a,
- mora biti nositelj stručnog naziva vodič,
- mora poznavati ustroj Vodičke službe HPS-a i Pravilnik Komisije.

Usvojeni prijedlog za imenovanje pročelnika i zamjenika pročelnika Komisija upućuje Izvršnom odboru HPS-a.

Komisija za vodiče

Članak 17.

Komisija je najviše tijelo Vodičke službe HPS-a.

Komisiju sačinjavaju pročelnik Komisije, zamjenik pročelnika Komisije i pročelnici stanica planinarskih vodiča. U slučaju spriječenosti pročelnika stanice, stanica može u Komisiju delegirati drugog predstavnika.

Zadaće Komisije su:

- razvijati i unaprjeđivati vodičku djelatnost u HPS-u,
- predlagati Izvršnom odboru HPS-a imenovanja pročelnika i zamjenika pročelnika,
- predlagati Skupštini HPS-a, putem IO HPS-a, Pravilnik Komisije te njegove dopune i izmjene,
- provoditi odluke i zaključke Skupštine i IO HPS-a,
- surađivati s drugim službama i komisijama HPS-a,
- donositi odluke, upute, poslovne i druge vrste akata kojima se uređuju stručna pitanja i poslovi i obveze u Vodičkoj službi HPS-a,
- donositi smjernice, programe i planove rada,
- koordinirati i usmjeravati rad stanica planinarskih vodiča,
- školovati i usavršavati vodiče putem tečajeva, seminara i vježbi,
- utvrđivati opseg i opis standarda koji se primjenjuju u Vodičkoj službi HPS-a,
- utvrđivati uvjete za licenciranje vodiča, kao i postupak za stjecanje i produljenje valjanosti licence.
- utvrđivati uvjete za licenciranje nastavnog osoblja za rad na tečajima i ispitima za vodiče, kao i postupak za stjecanje i produljenje valjanosti asistentske i instruktorske licence.
- organizirati i provoditi ispite za vodiče prema vodičkim standardima,
- prema potrebi osnivati radne skupine ili imenovati povjerenike za određene zadaće,
- poticati rad vodiča s osobama s invaliditetom i drugim ranjivim skupinama,
- poticati osnivanje novih stanica na području gdje za to postoje organizacijske, kadrovske i tehničke mogućnosti,
- poticati stanice na izvršenje njihovih zadaća,
- inicirati ukidanje neaktivnih stanica i predlagati Izvršnom odboru HPS-a njihovo brisanje iz članstva, a vodiče s područja njihova djelovanja uputiti na djelovanje u drugoj stanici.
- razmatrati i usvajati izvješća o aktivnostima stanica i njihovih članova,
- informirati tijela HPS-a, stanice i članstvo o svojem djelovanju,
- putem izvješća o radu i planova osiguravati osnovna financijska sredstva iz proračuna HPS-a te pronalaziti dodatna sredstva za svoje akcije,
- rješavati žalbe u okviru svoje nadležnosti,
- obavljati i druge zadaće u interesu razvoja vodičke djelatnosti.

Komisija je za svoj rad odgovorna Skupštini HPS-a i Izvršnom odboru HPS-a.

Komisija radi ostvarenja svojih zadaća surađuje s nadležnim tijelima i Uredom HPS-a.

Sastanci Komisije

Članak 18.

Komisija svoje sastanke održava prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Komisija može odlučivati i na elektroničkim sjednicama.

Sjednicu Komisije saziva pročelnik, a u slučaju njegove spriječenosti zamjenik. Ako sazivanje sjednice zatraži najmanje 1/3 članova Komisije, ili ako to zatraži Izvršni odbor HPS-a ili neka od osoba ovlaštenih za zastupanje HPS-a, pročelnik je dužan sazvati sjednicu Komisije u roku od trideset dana. Ako pročelnik ne sazove sjednicu u tom roku, sjednicu može sazvati predlagatelj, a u tom slučaju joj i predsjedava.

Izvršni odbor Komisije

Članak 19.

Izvršni odbor Komisije je izvršno tijelo Komisije.

Čine ga pročelnik Komisije, zamjenik pročelnika i 5 članova.

Zamjenika pročelnika i članove IOK-a Komisiji predlaže pročelnik ili kandidat za pročelnika Komisije. Članove IOK-a potvrđuje Komisija na temelju prijedloga pročelnika odnosno kandidata za pročelnika. Zadaće IOK-a su:

- provoditi odluke Komisije,
- koordinirati rad radnih tijela i povjerenika Komisije,
- skrbiti o licenciranju vodiča te izdavati vodičke iskaznice,
- odlučivati o dodjeli ili produljenju asistentskih i instruktorskih licenci,
- određivati voditelje akcija (tečaja, ispita i sl.) u Vodičkoj službi HPS-a,
- redovito izvješćivati Komisiju o svome radu,
- predlagati Komisiji normativne akte u obliku javno dostupnih nacрта pravilnika, poslovnika, programa, preporuka i uputa,
- Komisiji pripremati nacрте prijedloga udruživanja HPS-a u međunarodna udruženja planinarskih vodiča i srodnih udruga,
- provoditi zadaće koje proizlaze iz akata Komisije,
- obavljati i druge zadaće povjerene od pročelnika i Komisije.

Sjednice IOK-a saziva i vodi pročelnik Komisije. IOK može odlučivati i na elektroničkim sjednicama. IOK za svoj rad odgovara Komisiji.

Pročelnik Članak 20.

Pročelnik je vodeća osoba Komisije i cjelokupne Vodičke službe HPS-a.

Pročelnik:

- saziva sjednice i upravlja radom Komisije i IOK-a, sukladno ovom Pravilniku,
- skrbi se o pribavljanju i korištenju sredstava Komisije prema programu rada,
- podnosi izvješća Komisiji i tijelima HPS-a,
- predlaže Komisiji izbor zamjenika i drugih članova IOK-a,
- predlaže Komisiji osnivanje radnih tijela i imenovanje povjerenika za izvršenje određenih zadaća iz djelokruga rada Komisije,
- u slučaju potrebe, odlučuje o isključenju javnosti prilikom stručnih analiza akcija vođenja, rada vodiča i nastavnog osoblja, tečaja i ispita,
- obavlja i druge zadaće od interesa za Vodičku službu HPS-a.

Pročelnika predlaže Komisija, a imenuje IO HPS-a.

U slučaju da Komisija ne predloži pročelnika ili predloži osobu koja ne ispunjava uvjete za imenovanje, IO HPS-a će imenovati pročelnika ili vršitelja dužnosti nezavisno od prijedloga Komisije.

Zamjenik pročelnika Članak 21.

Zamjenik pročelnika Komisije pomaže pročelniku u izvršenju njegovih zadaća i zamjenjuje ga za vrijeme njegove spriječenosti.

Zamjenika Izvršnom odboru HPS-a predlaže Komisija na temelju prijedloga pročelnika odnosno kandidata za pročelnika, a imenuje IO HPS-a.

Stanica planinarskih vodiča Članak 22.

Stanica planinarskih vodiča je teritorijalna jedinica Vodičke službe HPS-a.

Osniva se na određenom području Republike Hrvatske gdje se za to ukaže potreba i gdje za to postoje organizacijske, kadrovske i tehničke mogućnosti. Stanicu na poticaj i uz suglasnost Komisije osniva inicijativni odbor, a prema uvjetima iz ovog Pravilnika.

Stanica se registrira kao udruga građana, a nakon registracije obavezno se učlanjuje u Savez. Svoju djelatnost stanica organizira i provodi u skladu sa svojim statutom, koji mora biti usklađen sa Statutom HPS-a i ovim Pravilnikom.

Zadaće stanice su:

- organiziranje vježbi za vodiče i vodiče pripravnike,
- provođenje postupka licenciranja za sve vodiče na području svojeg djelovanja,
- informiranje članstva o odlukama, smjernicama, preporukama Komisije za vodiče HPS-a i IOK-a.
- poticanje vodiča na aktivan vodički rad u svojim osnovnim planinarskim udrugama u skladu s njihovom osposobljenošću i licencom,
- konstruktivno sudjelovanje u radu Komisije, na sjednicama i između sjednica, u cilju unaprjeđenja rada Vodičke službe HPS-a i njezinog članstva,
- izvješćivanje Komisije o svome radu.

Stanica je stručno podređena Komisiji.

Za rad stanice odgovoran je pročelnik stanice, koji je ujedno i predstavnik stanice u Komisiji za vodiče HPS-a.

Zbor vodiča

Članak 23.

Zbor vodiča je savjetodavno tijelo Vodičke službe HPS-a. Sačinjavaju ga svi vodiči i vodiči pripravnici, a raspravlja o temama od interesa za Vodičku službu HPS-a.

Zbor saziva i vodi pročelnik Komisije.

Zbor se saziva jednom u četiri godine, a po potrebi se može sazvati i češće.

Javnost rada

Članak 24.

Javnost rada na svim razinama u Vodičkoj službi HPS-a ostvaruje se dostupnošću odluka te izvješćivanjem putem mrežnih stranica HPS-a i časopisa Hrvatski planinar.

Javnost se može isključiti prilikom stručnih analiza akcija vođenja, tečaja i ispita te rada vodiča i nastavnog osoblja, o čemu odlučuje pročelnik Komisije.

Završne odredbe

Članak 25.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza